

СОВЕТ ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Ул. Чистая, д. 18, с. Верхний Услон,
423600

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ СОВЕТЫ

Чистая, 18 км вд. Казань-Ульяновск,
423600

Решение о внесении изменений в Устав Югары Ослан муниципального района

РЕШЕНИЕ

13.09.2021

с. Верхний Услон

КАРАР

№ 13-159

Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап палатасы түрүндагы Нигезләмәгә үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту түрүнда

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контролль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары түрүнда» Федераль законга һәм Россия Федерациисенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 1 июлендәге 255-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы Советы
карап итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы Советының 2011 елның 11 июлендәге 13-133 номерлы карапы белән расланган Югары Ослан муниципаль районы Контроль-хисап Палатасы түрүндагы Нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1. Нигезләмәнен 1 статьясына түбәндәге эчтәлекле 7 пункт өстәргә:
«7. Контроль-хисап палатасы ведомство бүләкләрен һәм аерымлык билгеләрен гамәлгә ашырырга, әлеге бүләкләр һәм билгеләр түрүндагы нигезләмәләрне, аларның тасвирламаларын һәм рәсемнәрен, бүләкләү тәртибен расларга мөмкин»;

1.2. Нигезләмәнен 3 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«3 статья. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеге принциплары.

Контроль-хисап органнары эшчәнлеге законлылык, объективлык, нәтижәлелек, бәйсезлек, ачыклык һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә»;

1.3. Нигезләмәнен 4 статьясындагы 6 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Районның контроль-хисап палатасының штат саны, законнар белән йөкләнгән вәкаләтләрне үтәү, контроль-хисап Палатасының оештыру һәм функциональ бәйсезлекен тәэмин итү зарурлыгын исәпкә алыш, районның контроль-хисап Палатасы рәисе тәкъдиме буенча район Советы тарафыннан билгеләнә»;

1.4. Нигезләмәнен 6 статьясындагы 1 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына түбәндәге квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациисе гражданнары билгеләнә:

1) югары белем булу;

2) дәүләт, муниципаль идарә, дәүләт, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә кимендә биш ел эшләү тәжрибәсе;

3) Россия Федерациисе Конституциясен, федераль законнарны, шул исәптән Россия Федерациисенең бюджет законнарын һәм бюджет-хокук актларын, коррупциягә каршы көрәш түрүнда Россия Федерациизе законнарын, Конституцияне (Уставны), Россия Федерациисенең тиешле субъекты законнарын һәм башка норматив хокукий актларны, район Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны, вазыйфаи бурыйчларын үтәүгә мәнәсәбәтле рәвештә, шулай ук Россия Федерациизе Хисап палатасы тарафыннан расланган Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль һәм эксперт-аналитик чараларын уздыру өчен тышкы дәүләт һәм муниципаль аудит (контроль) стандартларына гомуми таләпләрне белү»;

1.5. Нигезләмәнең 7 статьясындагы 2 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Контроль-хисап Палатасының тәкъдимен яисә күрсәтмәсен үтәмәү Россия Федерациизе законнарында билгеләнгән жаваплылыкка кiterə.»;

1.6. Нигезләмәнең 8 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8 статья. Контроль-хисап органнарының төп вәкаләтләре

1. Районның контроль-хисап Палатасы түбәндәге төп вәкаләтләрне башкара:

1) жирле бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациизе законнарында караплан очракларда башка чараларны куллануның законлылыгына һәм нәтижәлелегене контролльне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле бюджет проектларына экспертиза, аның күрсәткечләренең нигезле булуын тикшерү һәм анализлау;

3) жирле бюджет үтәлеше түрүнде еллык хисапны тышкы тикшерү;

4) "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы түрүнде" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә Товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрне сатып алу өлкәсендә аудит үткәру;

5) муниципаль милек формалаштыру, мондый милек белән идарә иту һәм эш иту нәтижәлелеген бәяләү һәм мондый милек формалаштыру, мондый милек белән идарә иту һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне контролльдә тоту (интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләрене аерым хокукларны да кертеп);

6) жирле бюджет акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм ёстенлекләр, бюджет кредитлары бирүнен нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бирүнен законлылыгын бәяләү, шулай ук юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан жирле бюджет һәм муниципаль милектәге мәлкәт акчалары исәбеннән башкарыла торган алыш-бирешләр буенча башка ысууллар белән йөкләмәләрне үтәүне тәэмин иту буенча муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар бирүнен законлылыгын бәяләү;

7) чыгым йөкләмәләренә кагылышлы өлешендә муниципаль хокукий актлар проектларына экспертиза, жирле бюджет керемнәрен үзгәртүгә кiterə торган муниципаль хокукий актлар проектларына, шулай ук муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына) экспертиза ясау;

8) муниципаль берәмлектә бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациизе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

9) агымдагы финанс елында жирле бюджетның үтәлешенә оператив анализ ясау һәм үтәлешен контролльдә тоту, жирле бюджетның үтәлеше түрүнда, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитика чаралары нәтижәләре түрүнда квартал саен мәгълүмат тапшыру, район Советына һәм район Башлыгына контролль һәм эксперт-аналитика чаралары үткәру;

10) муниципаль әчке һәм тышкы бурыч торышына контролъне гамәлгә ашыру;

11) районның Контроль-хисап Палатасы компетенциясе чикләрендә районның стратегик планлаштыру документларында каралган, районның социаль-икътисади үсеш максатларына ирешүнен тормышка ашырылуын, хәвеф-хәтәрләрен һәм нәтижәләрен бәяләү;

12) коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чарапарда вәкаләтләр чикләрендә катнашу;

13) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, район Советы Уставы һәм норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә башка вәкаләтләр».

2. Муниципаль районның контроль-хисап органы өлеге статьяның 1 өлешендә каралган вәкаләтләр белән беррәттән район составына керүче жирлекләр бюджетларына кергән район бюджеты акчаларының законлылыгын һәм нәтижәлелеген контролъдә тота.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла:

1) муниципаль берәмлекнен жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм унитар предприятиеләренә, шулай ук муниципаль берәмлекнен муниципаль милкендәге мәлкәтне қуллансалар, башка оешмаларга карата;

2) Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм башка федераль законнарда каралган башка затларга карата»;

1.7. Нигезләмәнен 10 статьясындагы 2 пунктын тубәндәгө редакциядә бәян итәргә:

«2. Контроль һәм эксперт-аналитик чарапар үткәру өчен тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары Россия Федерациясе Хисап палатасы тарафыннан расланган Гомуми таләпләр нигезендә Контроль-хисап палатасы тарафыннан раслана;

1.8. Нигезләмәнен 11 статьясындагы 3 пунктында «һәм запрослар» сүзен төшереп калдырырга;

1.9. Нигезләмәнен 15 статьясына тубәндәгө эчтәлекле 2.1 пункт өстәргә:

«2.1. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләре контроль чарапарда катнашучы, контроль-хисап палатасының җаваплы вазыйфаи затларын белешмә хокукий системаларга, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә керү мөмкинлеге белән җиһазландырылган эш урыны белән тәэммин итәргә бурычлы.»;

1.10. Нигезләмәнен 16 статьясына тубәндәгө эчтәлекле 9 пункт өстәргә:

«9. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашырганда контроль-хисап палатасына аларның вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясенең мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турындагы законнары, дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль мәгълүмат системаларыннан дайими файдалану рәхсәт ителә;

1.11. Нигезләмәнең 16 статьясындағы 1 пунктында «аларны карау һәм» сүзләрен төшереп қалдырырга, «ачыкланган» сүзеннән соң «бюджет һәм башка» сүзләрен өстәргә;

1.12. Нигезләмәнең 17 статьясындағы 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, шулай ук оешмалар курсәтмәдә курсәтелгән вакытта яисә, вакыты курсәтмәгән булса, аны алган көннән алыш 30 көн эчендә Караплар һәм чараплар турында контроль-хисап Палатасына язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш»;

1.13. Нигезләмәнең 17 статьясындағы 7 пунктына түбәндәге әчтәлекле жөмлә өстәргә:

“Күрсәтмәне үтәу вакыты Контроль-хисап Палатасы карапы буенча озайтылырга мөмкин, ләкин бер тапкырдан да артық түгел.”;

1.14. Нигезләмәнең 17 статьясындағы 8 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Контроль-хисап Палатасының тәкъдимен яисә күрсәтмәсен үтәмәү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка китерә.»;

1.15. Нигезләмәнең 18 статьясына түбәндәге әчтәлекле 1.1 пункт өстәргә:

«1.1. Контроль-хисап Палатасы хезмәттәшлек һәм үзара хезмәттәшлек турында төзелгән килешүләр нигезендә контроль һәм эксперт-аналитик чараплар уздыруда катнашуга контроль, хокук саклау һәм башка органнар һәм аларның вәкилләре, шулай ук шартнамә нигезендә аудиторлық, фәнни-тикшеренү, эксперт һәм башка учреждениеләр һәм оешмалар, аерым белгечләр, экспертилар, тәржемәчеләр жәлеп итәргә хокуклы»;

1.16. Нигезләмәнең 19 статьясына түбәндәге әчтәлекле 7 пункт өстәргә:

«7. Контроль-хисап палатасы яисә жирле үзидарә органнары Россия Федерациясе Хисап палатасына контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенең тышкы муниципаль финанс контроле турындағы законнарга һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәргә туры килүе турында бәяләмә сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы»;

1.17. Нигезләмәнең 22 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«22 статья. Контроль-хисап Палатасы вазыйфай затларын матди һәм социаль тәэмин итү

1. Контроль-хисап палатасы рәисенә акчалата түләү (буләкләү), еллық түләүле отпусклар (төп һәм өстәмә), һөнәри үсеш, шул исәптән өстәмә һөнәри белем алу, шулай ук дәүләт вазыйфаларын һәм Россия Федерациясе субъекты дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләүче затлар өчен билгеләнгән матди һәм социаль тәэминатның башка чарапары, муниципаль берәмлекнәң муниципаль вазыйфалары һәм муниципаль хезмәт вазыйфалары (шул исәптән медицина һәм шифаханә-курорт тәэминаты, көнкүреш, транспорт һәм башка төр хезмәт күрсәту) гарантияләнә.

2. Россия Федерациясе субъектының Контроль-хисап органы аппараты рәисен, рәис урынбасарларын, аудиторларын, инспекторларын һәм башка хезмәткәрләрен матди һәм социаль тәэмин итү чарапары өлеге Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә Россия Федерациясе субъекты законнары һәм башка норматив хокукий актлары белән билгеләнә».

2. Контроль-хисап Палатасы турындағы Нигезләмәнең текстын яңа редакциядә расларга (2 күшүмтә).

3. Өлеге карапны Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматның рәсми порталында, шулай ук Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Югары Ослан муниципаль районы Советының Законлылық, хокук тәртибе һәм регламенты буенча дайми комиссиясенә йөклөргө.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М.Г. Зиатдинов

Югары Ослан муниципаль районы
Советының 2021 елның 13
сентябрендәге 13-159 номерлы
каарына

1 күшымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының
Контроль-хисап палатасы турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1 Статья. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап палатасы статусы

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап палатасы (алга таба – Контроль-хисап палатасы) тышкы муниципаль финанс тикшерүенең дайми эшләүче органы булып тора, Югары Ослан муниципаль районы Советында (алга таба - район Советы) барлыкка килә һәм аңа хисап tota.

Контроль-хисап Палатасы муниципаль казна учреждениесе булып тора.

2. Контроль-хисап палатасы оештыру һәм функциональ мөстәкыйльлеккә ия һәм үз эшчәнлеген мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашыра.

3. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеге туктатылырга мөмкин түгел, шул исәптән район Советы вәкаләтләре срокы тәмамлануга яки вакытыннан алда туктатылууга бәйле.

4. Контроль-хисап палатасы жирле үзидарә органы булып тора, юридик зат хокукларына ия, үз исеме һәм билгеләнгән үрнәктәге район гербы сурәтләнгән мәхере һәм бланклары бар.

5. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгару инициативасы хокукына ия.

6. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча хокукый инициатива хокукына ия.

7. Контроль-хисап палатасы ведомство бүләкләрен һәм аерымлық билгеләрен гамәлгә ашырырга, әлеге бүләкләр һәм билгеләр түрүндагы нигезләмәләрне, аларның тасвирламаларын һәм рәсемнәрен, бүләкләү тәртибен расларга мөмкин.

2 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенең хокукый нигезләре

Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Югары Ослан муниципаль районы Уставы, әлеге Нигезләмә һәм башка муниципаль хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашыра.

Статья 3. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлекке принциплары.

Контроль-хисап органнары эшчәнлекке законлылык, объективлык, нәтижәлелек, бәйсезлек, ачыклык һәм хәбәрдарлык принципларына нигезләнә

4 Статья. Контроль-хисап палатасы составы

1. Контроль-хисап палатасы Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аппарат составында төзелә.
2. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм аппарат хезмәткәрләре муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар булып торалар.
3. Контроль-хисап палатасы Рәисе вәкаләтләре срокы биш ел тәшкил итә.
4. Контроль-хисап палатасы аппараты составына инспекторлар һәм башка штат хезмәткәрләре керә. Контроль-хисап палатасы инспекторларына тышкы муниципаль финанс контролен оештыру һәм уtkәру буенча бурычлар йәкләнә.
5. Контроль-хисап палатасы аппараты хезмәткәрләренең хокуклары, бурычлары һәм жаваплылығы федераль законнар, муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, әлеге Нигезләмә һәм контроль-хисап палатасы регламенты белән билгеләнә.
6. Районның Контроль-хисап Палатасының штат саны, законнар белән йәкләнгән вәкаләтләрне үтәү, Контроль-хисап Палатасының оештыру һәм функциональ бәйсезлеген тәэмин иту зарурлығын исәпкә алып, районның Контроль-хисап Палатасы рәисе тәкъдиме буенча район Советы тарафыннан билгеләнә.

5 Статья. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына билгеләп кую тәртибе

1. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына район Советы карары белән билгеләнә.
Палатаның рәисенә еллық төп һәм өстәмә отпуск Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы күрсәтмәсе нигезендә бирелә
2. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар турындагы тәкъдимнәр район Советына кертелә:
  - 1) Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы тарафыннан;
  - 2) район Советы депутатлары - район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бер өлеше тарафыннан;
3. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатуралар әлеге статьяның 2 өлешендә санап үтелгән район Советына Контроль-хисап палатасының гамәлдәге Рәисе вәкаләтләре беткәнче ике айдан да соңга калмыйча тапшырыла.
4. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына тәкъдим итеп кандидатураларны караганда, район Советы әлеге Нигезләмәнен 6 статьясында билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килү турында Татарстан Республикасы Хисап палатасы рәисе фикерен соратып алырга хокуклы.
5. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатураларны карау тәртибе район Советы Регламенты белән билгеләнә.

Статья 6. Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына кандидатларга таләпләр

1. Районның контроль-хисап Палатасы рәисе вазыйфасына тубәндәгә квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары билгеләнә:
  - 1) югары белем булу;
  - 2) дәүләт, муниципаль идарә, дәүләт, муниципаль контроль (аудит), икътисад, финанс, юриспруденция өлкәсендә кимендә биш ел эшләү тәжрибәсе;

3) Россия Федерациисе Конституциясен, федераль законнарны, шул исәптән Россия Федерациисенең бюджет законнарын һәм бюджет-хокук актларын, коррупциягә каршы көрәш турында Россия Федерациисе законнарын, Конституцияне (Уставны), Россия Федерациисенең тиешле субъекты законнарын һәм башка норматив хокукий актларны, район Уставын һәм башка муниципаль хокукий актларны, вазыйфаи бурыйчларын үтәүгә мөнәсәбәтле рәвештә, шулай ук Россия Федерациисе Хисап палатасы тарафыннан расланган Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль һәм эксперт-аналитик чараларын уздыру өчен тышкы дәүләт һәм муниципаль аудит (контроль) стандартларына гомуми таләпләрне белү.

2. Россия Федерациисе гражданы Контроль-хисап палатасы рәисе вазыйфасына түбәндәгә очракларда билгеләнә алмый:

- 1) аның хөкем ителгән булуы;
- 2) аны законлы көченә кергән суд карары белән эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә яраксыз дип тану;
- 3) граждан дәгъва итә торган вазыйфандың үтәлеше мондый белешмәләрне куллануга бәйле булса, дәүләт һәм федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматка рәхсәт рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту;
- 4) Россия Федерациисе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил дәүләттө гражданлыгы алу йә яшәүгә рәхсәт алу яисә Россия Федерациисе гражданының чит ил дәүләттө территориясендә дайими яшәү хокукин раслаучы башка документ алу.

3. Контроль-хисап палатасы рәисе Югары Ослан муниципаль районы Советы Рәисе, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы, Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе, Югары Ослан муниципаль районы территориисендә урнашкан суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре белән якын туганлыкта яисә кардәшлектә була алмый (әти-әниләре, хатыны, балалары, абыйлары, апалары, аналары, балалары)

4. Контроль-хисап палатасы рәисе, укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнә алмый. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациисенең халыкара шартнамәсе яисә Россия Федерациисе законнары белән башкасы караган булса, чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый.

5. Контроль-хисап палатасы Рәисе, шулай ук әлеге вазыйфанды биләп торуга дәгъва қылучы затлар үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йәкләмәләре турында, шулай ук үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристадагы йәкләмәләре турында Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар өчен муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат бирергә тиеш.

7 Статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затлары статусы гарантияләре

1. Контроль-хисап палатасы рәисе һәм инспекторлары контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары булып торалар.

2. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына нинди дә булса формада тәэсир итү, алар тарафыннан кабул ителгән каарларга тәэсир итү, шулай ук Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына карата көч куллану гамәлләре, мыскыллау, шулай ук Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына карата шулай ук ялган мәгълүмат тарату, яки аларның эшчәнлеге турында белә торып ялган мәгълүмат

тарату Россия Федерациясе законнары һәм (яки) Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән жаваплылыкка тартылачак.

3. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары судьяларны, хокук саклау һәм тикшереп тору органнарының вазыйфаи затларын һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары нигезендә дәүләт яклавына тиеш.

4. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары һөнәри бәйсезлек гарантияләренә ия.

5. Контроль-хисап палатасы рәисе район Советы карары нигезендә вакытыннан алда вазыйфасыннан азат ителә:

1) аларга карата суд карары законлы көченә керү;

2) аларны законлы көченә кергән суд карары белән эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшкә яраксыз дип тану;

3) Россия Федерациясе гражданлыгыннан чыгу яисә чит ил дәүләте гражданлыгы алу йә яшәүгә төр алу яисә Россия Федерациясе гражданиның чит ил дәүләте территориясендә дайими яшәү хокуқын раслаучы башка документ алу;

4) отставка турында язмача гариза бирү;

5) әгәр вакытыннан алда азат иту турындагы карар өчен район Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелеге тавыш бирсә, аларга йәкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне яисә вазыйфаи вәкаләтләрдән явызларча файдаланганда Россия Федерациясе законнары таләпләрен бозу;

6) вазыйфада булуның ин чик яше федераль закон нигезендә муниципаль берәмлекнен норматив хокукий актында билгеләнгән казанышлар;

7) әлеге Нигезләмәнен 6 статьясындагы 2-3 өлешләрендә каралган хәлләрне ачыклау;

8) «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы федераль закон, «Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында аерым категорияләрдәге затларның счетларын (кертемнәр) ачуны һәм урнаштыруны тыю һәм чит ил финанс инструментларына ия булу һәм (яки) файдалану турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы федераль закон тарафыннан билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны, бурчларны үтәмәүне сакламау.

Статья 8. Контроль-хисап палатасы вәкаләтләре

1. 8 статья. Контроль-хисап органнарының төп вәкаләтләре

1. Районның контроль-хисап Палатасы тубәндәге төп вәкаләтләрне башкара:

1) жирле бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда башка чарагарны куллануның законлылыгына һәм нәтижәлелегенә контролне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле бюджет проектларына экспертиза, аның курсәткечләренең нигезле булуын тикшеру һәм анализлау;

3) жирле бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү;

4) "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт курсәтүләрне сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Товарлар, эшләр һәм хезмәт курсәтүләрне сатып алу өлкәсендә аудит үткәрү;

5) муниципаль милек формалаштыру, мондый милек белән идарә итү һәм эш итү нәтижәлелеген бәяләү һәм мондый милек формалаштыру, мондый милек белән идарә итү һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибен үтәүне контролъдә тоту (интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләренә аерым хокукларны да кертеп);

6) жирле бюджет акчалары исәбеннән салым һәм башка ташламалар һәм ёстенлекләр, бюджет кредитлары биrudneң нәтижәлелеген бәяләү, шулай ук муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар биrudneң законлылыгын бәяләү, шулай ук юридик затлар һәм шәхси эшкуарлар тарафыннан жирле бюджет һәм муниципаль милектәге мәлкәт акчалары исәбеннән башкарыла торган алыш-бирашләр буенча башка ысуллар белән йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итү буенча муниципаль гарантияләр һәм поручительстволар биrudneң законлылыгын бәяләү;

7) чыгым йөкләмәләренә кагылышлы өлешендә муниципаль хокукый актлар проектларына экспертиза, жирле бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган муниципаль хокукый актлар проектларына, шулай ук муниципаль программаларга (муниципаль программалар проектларына) экспертиза ясау;

8) муниципаль берәмлектә бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

9) агымдагы финанс елында жирле бюджетның үтәлешенә оператив анализ ясау һәм үтәлешен контролъдә тоту, жирле бюджетның үтәлеше турында, үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитика чаралары нәтижәләре турында квартал саен мәгълүмат тапшыру, район Советына һәм район Башлыгына контроль һәм эксперт-аналитика чаралары үткәру;

10) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч торышына контролъне гамәлгә ашыру;

11) районның Контроль-хисап Палатасы компетенциясе чикләрендә районның стратегик планлаштыру документларында каралган, районның социаль-икътисади үсеш максатларына ирешүнен тормышка ашырылуын, хәвеф-хәтәрләрен һәм нәтижәләрен бәяләү;

12) коррупциягә каршы торуга юнәлдерелгән чараларда вәкаләтләр чикләрендә катнашу;

13) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, район Советы Уставы һәм норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә башка вәкаләтләр».

2. Муниципаль районның контролъ-хисап органы әлеге статьяның 1 өлешендә каралган вәкаләтләр белән беррәттән район составына керүче жирлекләр бюджетларына кергән район бюджеты акчаларының законлылыгын һәм нәтижәлелеген контролъдә тота.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле контролъ-хисап палатасы тарафыннан башкарыла:

1) муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм унитар предприятиеләренә, шулай ук муниципаль берәмлекнең муниципаль милкендәге мәлкәтне куллансалар, башка оешмаларга карата;

2) Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм башка федераль законнарда каралган башка затларга карата.

9 Статья. Тышкы муниципаль финанс тикшерүенә контролъ-хисап органнары тарафыннан гамәлгә ашыру формалары

1. Тышкы муниципаль финанс контроле контроль-хисап палатасы тарафыннан контроль һәм экспертиза-аналитик чараптар рәвешендә гамәлгә ашырыла.

2. Контроль чараптар үткәргендә Контроль-хисап палатасы тиешле акт (актлар) төзи, ул тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчелөре игътибарына житкерелә. Акт (актлар) нигезендә контроль-хисап палатасы тарафыннан Хисап төзелә.

3. Экспертиза-аналитика чараптарын үткәргендә Контроль-хисап Палатасы хисап яки бәяләмә әзерли.

10 Статья. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартлары

1. Тышкы муниципаль финанс контролен тормышка ашырганда Контроль-хисап палатасы тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларына таянып эш итә.

2. Тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын әзерләү Контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Россия Федерациясе Хисап палатасы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан расланган Гомуми таләпләр нигезендә жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, муниципаль учреждениеләргә һәм муниципаль предприятиеләргә карата;

2) башка оешмаларга карата - Федераль законда билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә.

3. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартларын әзерләгендә дәүләт контроле, аудит һәм финанс хисаплылығы өлкәсендә халықара стандартлар исәпкә алына.

4. Тышкы муниципаль финанс контроле стандартлары Россия Федерациясе законнарына һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килә алмый

11 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген планлаштыру

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген үзе эшләнә һәм раслана торган планнар нигезендә гамәлгә ашыра.

2. Контроль-хисап палатасының эш планы алдагы елның 30 декабренә кадәр раслана.

3. Контроль-хисап палатасының эш планына Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының тәкъдимнәре мәжбүри рәвештә кертелергә тиеш.

4. Контроль-хисап палатасының эш планын үзгәрту буенча район Советы, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгының тәкъдимнәре Контроль-хисап палатасы тарафыннан 10 көн эчендә карала.

12 Статья. Контроль-хисап палатасы регламенты

Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенең юнәлешләрен карап тоту, контроль һәм экспертиза-аналитика чараптарын әзерләү һәм үткәру тәртибе һәм контроль-хисап палатасының эчке эшчәнлегенең башка мәсьәләләре Контроль-хисап палатасы регламенты белән билгеләнә, ул Югары Ослан муниципаль районының Контроль-хисап палатасы Рәисе күрсәтмәсе белән раслана.

13 Статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының таләпләрен үтәү мәжбүрилеге

1. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле таләпләре тышкы

муниципаль финанс контроле гамәлгә ашырыла торган жирле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, оешмалар тарафыннан үтәлергә тиеш (алга таба-тикшерелә торган органнар һәм оешмалар).

2. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының законлы таләпләрен үтәмәве, шулай ук аларга йөкләнгән вазыйфаи вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга комачаулавы Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән жаваплылыкка тартылачак.

14 Статья. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген оештыру буенча рәис вәкаләтләре

1. Контроль-хисап палатасы рәисе:

- 1) Контроль-хисап палатасы эшчәнлегенә гомуми житәкчелек итә;
- 2) Контроль-хисап палатасы регламентын раслый;
- 3) Контроль-хисап палатасының эш планнарын һәм аларга үзгәрешләр раслый;
- 4) контроль-хисап палатасы эшчәнлеге турында еллык хисапны раслый;
- 5) тышкы муниципаль финанс тикшерүе стандартларын раслый;
- 6) контроль-хисап палатасының контроль һәм экспертиза-аналитика чаралары нәтижәләрен раслый; Контроль-хисап палатасының курсәтмәләрен һәм курсәтмәләрен имзалый;
- 7) контроль һәм экспертиза-аналитик чаралар житәкчесе булырга мөмкин;
- 8) район Советына һәм Югары Ослан муниципаль берәмлек Башлыгына Контроль-хисап палатасының эшчәнлеге, үткәрелгән тикшерү һәм экспертиза-аналитик чаралар нәтижәләре турында еллык отчет тәкъдим итә;
- 9) Россия Федерациясе дәүләт органнары, Татарстан Республикасы дәүләт органнары һәм жирле үзидарә органнары белән мөнәсәбәтләрдә Контроль-хисап палатасын тәкъдим итә;
- 10) Контроль-хисап палатасы хезмәткәрләренең структур бүлекчәләре турында Нигезләмәләрне һәм вазыйфаи регламентларын раслый;
- 11) контроль-хисап палатасы аппараты хезмәткәрләрен эшкә алу һәм эштән азат иту вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- 12) Контроль-хисап палатасы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар (боерыклар, курсәтмәләр) чыгара.

15 Статья. Контроль-хисап палатасы вазыйфаи затларының хокуклары, бурычлары һәм жаваплылығы

1. Аларга йөкләнгән вазифаларны башкарганда Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары хокуклары:

- 1) тикшерү органнары һәм оешмалар биләп торган территорияләргә һәм бүлмәләргәtotkarlyksız керергә, аларның документларына һәм материалларына ия булырга, шулай ук алар биләгән территорияләрне һәм бүлмәләрне карарга;
- 2) ялган документлар, подлоглар, урлаулар, явыз ниятләрдән файдалану ачыкланган һәм хокукка каршы гамәлләр мәгълүматларын булдырмыый калу зарур булганда кассаларны, касса һәм хезмәт биналарын, тикшерү органнары һәм оешмаларның складларын һәм архивларын бастырып чыгарырга, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чикләуләрне исәпкә алып, документлар һәм материалларны томаларга. Кассаларны, касса һәм хезмәт биналарын, складларны һәм архивларны бастырып чыгару, документларны һәм материалларны алу тикшерелүче органнар һәм оешмаларның вәкаләтле вазыйфаи затлары катнашында һәм тиешле актлар төзү белән башкарыла;

3) үз компетенциясе чикләрендә федераль башкарма хакимият органнары территориаль органнарының һәм аларның структур бүлекчәләренең, Россия Федерациисе субъектлары дәүләт хакимиите органнарының һәм дәүләт органнарының, жирле үзидарә органнарының һәм муниципаль органнарның, оешмаларның вазыйфаи затларына запрослар жибәрергә;

4) тикшеру органнары һәм оешмаларның житәкчеләреннән һәм башка вазыйфаи затларыннан контроль чараптар үткәргәндә ачыкланган хокук бозу фактлары буенча язма аңлатма бирүне, шулай ук билгеләнгән тәртиптә расланган документларның кирәклө күчермәләрен бирүне таләп итәргә;

5) контроль чараптар үткәргәндә соралган документларны һәм материалларны тикшеру органнарының һәм оешмаларның вазыйфаи затлары тарафыннан тапшырмау яисә вакытында тапшырмау фактлары буенча актлар төзергә;

6) үз компетенциясе чикләрендә тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалық эшчәнлегенә қагылышлы барлық кирәклө документлар, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган документлар белән танышу;

7) тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның финанс-хужалық эшчәнлегенә қагылышлы һәм электрон формада тикшерелә торган органнар һәм оешмаларның мәгълүматлар базаларында сакланучы, шул исәптән билгеләнгән тәртиптә дәүләт, хезмәт, коммерция һәм закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган мәгълүмат белән танышу;

8) электрон мәгълүмат базаларына техник документлар белән танышу;

9) әгәр мондый хокук Россия Федерациисе законнарында каралган булса, административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзергә.

2. Касса, касса һәм хезмәт биналарын, складларны һәм архивларны бастырып чыгарган, әлеге статьяның 1 өлешендәге 2 пунктында каралган очракта, Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затларына кичекмәстән (24 сәгать дәвамында) Контроль-хисап палатасы закон белән билгеләнгән тәртиптә бу хакта рәискә хәбәр итәргә кирәк.

2.1. Тикшерелә торган органнар һәм оешмалар житәкчеләре контроль чараптарда катнашучы, контроль-хисап палатасының җаваплы вазыйфаи затларын белешмә хокукий системаларга, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренә керү мөмкинлеге белән жиһазландырылган эш урыны белән тәэммин итәргә бурычлы.

3. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары тикшерелүче органнар һәм оешмаларның оператив-хужалық эшчәнлегенә тыкшынырга, шулай ук контроль чараптар уздырганда алынган мәгълүматны игълан итәргә, контроль чараптар тәмамланганчы, тиешле актлар һәм хисаплар төзелгәнчә үз нәтижәләрен хәбәрдарлыкка бирергә хокукулы түгел.

4. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары тикшеру органнарында һәм оешмаларда тикшеру һәм экспертиза-аналитик чараптар үткәргәндә билгеле булган дәүләт, хезмәт, коммерция һәм башка закон тарафыннан саклана торган серне сакларга, контроль һәм экспертиза-аналитик чараптар үткәрергә, тиешле актларда, хисапларда һәм бәяләмәләрдә аларның нәтижәләрен объектив һәм дөрес чагылдырырга тиеш.

5. Контроль-хисап палатасының вазыйфаи затлары Россия Федерациисе законнары нигезендә үзләре уздыра торган контроль һәм экспертиза-аналитик чараптар нәтижәләренең дөреслеген һәм объективлыгын, шулай ук дәүләт һәм закон белән саклана торган башка серләрне фаш иткән өчен җаваплы.

6. Контроль-хисап палатасы рәисе район Советы, аның комитетлары, комиссия һәм эшче төркемнәр утырышларында, Югары Ослан муниципаль районы башкарма

органнары утырышларында, Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы каршындагы координация һәм киңәшмә органнары утырышларында катнашырга хокуклы.

Статья 16. Контроль-хисап палатасына мәгълүмат бирү

1. Тикшерелүче органнар һәм оешмалар Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән срокларда Контроль-хисап палатасы запрослары буенча контроль һәм экспертиза-аналитик чарапар үткәрү өчен кирәклө мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшырырга тиеш.

2. Контроль-хисап органнары тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән гаризанамәләрне жибәрү тәртибе Татарстан Республикасы законнары яисә муниципаль норматив хокукый актлар һәм контроль-хисап органнары регламентлары белән билгеләнә.

3. Контроль-хисап палатасы тарафыннан тикшерелүче органнар һәм оешмалар тикшерү - хисап палатасының вазыйфаи затларына муниципаль берәмлек бюджетын төзу һәм башкару, муниципаль берәмлек милкен файдалануга, тикшерелә торган оешмалар тарафыннан кулланыла торган мәгълүмат системалары һәм аларга техник документлар, шулай ук Контроль-хисап палатасы тарафыннан аның вәкаләтләрен үтәү өчен кирәклө башка документлар белән танышу мәмкинлеге бирергә тиеш.

4. Муниципаль учреждениеләр төзү, үзгәртеп кору һәм бетерү турында Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитетының хокукый актлары Югары Ослан муниципаль районының унитар предприятиеләре, хужалык җәмгыятыләренең устав капиталларында акцияләрнең һәм Югары Ослан муниципаль районы өлеше үзгәру, бюджет чарапары һәм Югары Ослан муниципаль районының башка милек объектлары белән идарә итү турында килешүләр төзү турында Контроль-хисап палатасына кабул ителгән көннән соң 10 эш көне дәвамында жибәрелә.

5. Югары Ослан муниципаль районының финанс-бюджет палатасы тикшерү-хисап палатасына, касса планын һәм аларга үзгәрешләрне жибәрә.

6. Муниципаль берәмлек бюджет акчаларының Баш администраторлары Контроль-хисап палатасына жыелма бюджет хисаплылыгын юллыйлар.

7. Муниципаль берәмлек хакимияте органнары ел саен муниципаль унитар предприятиеләр, учреждениеләр, шулай ук муниципаль берәмлек өлеше булган акционерлык җәмгыятыләре эшчәнлеген аудитор тикшерүләре нәтижәләре буенча аудитор оешмалары хисапларын һәм бәяләмәләрен Контроль-хисап палатасына жибәрә.

8. Контроль-хисап палатасына аның соравы буенча мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшырмау яисә вакытында тапшырмау, шулай ук мәгълүмат, документлар һәм материаллар тулы күләмдә тапшырмау яисә дөрес булмаган мәгълүмат, документлар һәм материаллар бирү Россия Федерациясе законнары һәм (яки) Россия Федерациясе субъекты законнары белән билгеләнгән җаваплылыкка тартыла. 9. Тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашырганда контроль-хисап палатасына аларның вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясенең мәгълүмат, мәгълүмат технологияләре һәм мәгълүматны яклау турындагы законнары, дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары нигезендә муниципаль мәгълүмат системаларыннан даими файдалану рөхсәт ителә.

17 Статья. Контроль-хисап палатасының күрсәтмәләре һәм тәкъдимнәре

1. Контроль-хисап палатасы контроль чарапар үткәрү нәтижәләре буенча жирле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга, оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына аларны карау һәм аларны бетерү, матди зыян китерүне булдырмый калу яисә китерелгән зыянны каплау, хокук бозулар өчен гаепле вазыйфаи затларны җаваплылыкка

тарту буенча чарапар күрү, шулай ук хокук бозуларны кисәтү, бетерү һәм кисәтү буенча чарапар күрү өчен құрсәтмәләр кертергә хокуклы.

2. Контроль-хисап палатасының құрсәтмәсендегі Контроль-хисап палатасы рәисе күл күя.

3. Жириле үзидарә органнары һәм муниципаль органнар, шулай ук оешмалар, тәкъдим ителгән көннән алып бер ай әчендә Тикшеру-хисап палатасына тапшырылған караптар һәм чарапар турында язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

4. Аларны кисәтү һәм аларга чик кую, вазыйфаи затлар тарафыннан каршылықтарсыз чарапар таләп итә торған тәртип бозулар ачыкландырылған очракта

Контроль-хисап палатасы әгъзалары тарафыннан контроль чарапар, шулай ук құрсәтмәләрне карау срокларын үтәмәгән очракта Контроль-хисап палатасы жириле үзидарә органнарына һәм муниципаль органнарга тикшерелә торған оешмаларга һәм аларның вазыйфаи затларына құрсәтмә жиберә.

5. Контроль-хисап палатасы құрсәтмәсендегі конкрет хокук бозулар турында құрсәтмәләр һәм құрсәтмә өткәрүнүң конкрет нигезләре булырга тиеш.

6. Контроль-хисап палатасы құрсәтмәсендегі Контроль-хисап палатасы рәисе күл күя.

7. Құрсәтмәнен үтәу вакыты Контроль-хисап Палатасы карапы буенча озайтылырга мөмкін, ләкин бер тапкырдан да артық түгел.

8. Контроль-хисап Палатасының тәкъдимен яисә құрсәтмәсендегі үтәмәү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән жағаптылықка китерә.

9. Контроль чарапар үткәргендә жинаять яки коррупцион хокук бозу билгеләре карала торған муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын законсыз куллану фактлары ачыкландырылған очракта, Контроль-хисап палатасы кичекмәстән контроль материалдарны хокук саклау органнарына тапшыра.

Статья 18. Тикшерелә торған органнар һәм оешмаларның хокуклары гарантияләре

1. Контроль-хисап палатасы тарафыннан төзелгән актлар тикшерелә торған органнар һәм оешмалар житәкчеләре иғтибарына житкерелә. Тикшерелүче органнар һәм оешмалар житәкчеләренең Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнгән срокларда тәкъдим ителгән аңлатмалары һәм кисәтүләре актларга теркәлә һәм алга таба аларның аерылгысыз өлеше булып тора.

1.1. Контроль-хисап Палатасы хәzmәttәшлек һәм үзара хәzmәttәшлек турында төзелгән килешүләр нигезендә контроль һәм эксперт-аналитик чарапар уздыруды катнашуға контроль, хокук саклау һәм башка органнар һәм аларның вәкилләре, шулай ук шартнамә нигезендә аудиторлық, фәнни-тикшеренү, эксперт һәм башка учреждениеләр һәм оешмалар, аерым белгечләр, экспертилар, тәржемәчеләр жәлеп итәргә хокуклы.

2. Тикшерелүче органнар һәм оешмалар һәм аларның вазыйфаи затлары Тикшеру-хисап палатасы құрсәтмәләренең тулысынча яки өлешчә гамәлдә булмавын тану турында гариза белән судка мәрәжәгать итәргә, шулай ук Контроль-хисап палатасының гамәлләренең (гамәл кылмавына) шикаять белән район Советына мәрәжәгать итәргә хокуклы. Гариза бирү құрсәтмәнен гамәлләрен туктатмый.

Статья 19. Контроль-хисап палатасының дәүләт һәм муниципаль органнары белән хәzmәttәшлек

1. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда муниципаль берәмлекнең башка жириле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Үзәк Банкының территориаль идарәләре, Федераль казначылыкның территориаль органнары, салым органнары, прокуратура органнары, башка хокук саклау, күзәтчелек һәм контроль

органнары, Россия Федерациисе субъекты, муниципаль берәмлек, алар белән хезмәттәшлек түрүнда килешүләр төзөргә, контроль һәм экспертиза-аналитика эшчәнлеге нәтиҗәләре белән, норматив һәм методик материаллар белән алмашырга хокуклы.

2. Контроль-хисап палатасы үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда башка муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнары, Россия Федерациисе Хисап палатасы, Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән хезмәттәшлек иту һәм үзара хезмәттәшлек түрүнда килешүләр төзөргә, Россия Федерациисе субъектының тикшерү-хисап органнары берләшмәсенә (ассоциациясенә) керергә хокуклы.

3. Контроль-хисап палатасы һәм башка жирле үзидарә органнары үз эшчәнлеген координацияләу максатларында вакытлыча да, дайми эшләүче уртак координацияләу, консультация, кинәшмә һәм башка эшче органнар да булдыра ала.

4. Контроль-хисап палатасы Татарстан Республикасы Хисап палатасы белән уртак контроль һәм экспертиза-аналитик чараплар планлаштырырга һәм үткәрергә, Татарстан Республикасы Хисап палатасы тарафыннан контроль-хисап палатасы эшчәнлеген анализлауны гамәлгә ашыру һәм аның эш нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр алу мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы Хисап палатасына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

5. Контроль-хисап палатасы башка муниципаль берәмлекләрнең тикшерү-хисап органнарының язмача мөрәжәгате буенча алар үткәргән тикшерү һәм экспертиза-аналитик чарапларда катнаша ала.

6. Контроль-хисап палатасы килешү нигезендә үткәрелә торган контроль һәм экспертиза-аналитик чарапларда аудитор оешмаларын, аерым белгечләрне жәлеп итәргә хокуклы.

7. Контроль-хисап палатасы яисә жирле үзидарә органнары Россия Федерациисе Хисап палатасына контроль-хисап Палатасы эшчәнлегенең тышкы муниципаль финанс контроле түрүндагы законнарга һәм аның нәтиҗәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәргә туры килүе түрүнда бәяләмә сорап мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Статья 20. Контроль-хисап палатасы эшчәнлеге түрүнда мәгълуматтан файдалануны тәэмин иту

1. Контроль-хисап палатасы, үз эшчәнлеге түрүнда мәгълуматка үтемлелекне тәэмин иту максатларында, район Советының Интернет мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә (алга таба - Интернет чөлтәре) рәсми сайтында урнаштыра һәм «Волжская новь» район газетасында үткәрелгән контроль һәм эксперт-аналитика чараплары, аларны уздырганда ачыкланган хокук бозулар, кертелгән тәкъдимнәр һәм курсәтмәләр, шулай ук алар буенча кабул ителгән караплар һәм чараплар түрүнда мәгълумат урнаштыра.

2. Контроль-хисап палатасы ел саен үз эшчәнлеге түрүнда район Советына хисап бирә. Әлеге хисап «Волжская новь» район газетасында басылып чыга һәм Интернет чөлтәрендә район Советы тарафыннан карап тикшерелгәннән соң гына урнаштырыла.

3. Массакүләм мәгълумат чарапларында бастырып чыгару һәм Интернет чөлтәрендә контроль-хисап палатасы эшчәнлеге түрүнда мәгълумат урнаштыру тәртибе контроль-хисап палатасы регламенты нигезендә башкарыла.

Статья 21. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген финанс белән тәэмин иту

1. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген финанс белән тәэмин иту үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган куләмдә күздә тотыла.

2. Контроль-хисап Палатасы эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Югары Ослан муниципаль районы бюджетында Россия Федерациисе бюджеты чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

3. Контроль-хисап Бюджет акчаларыннан һәм муниципаль мәлкәттән файдалануны тикшереп тору район Советының хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 22. Контроль-хисап Палатасы вазыйфаи затларын матди һәм социаль тәэмин итү

1. Контроль-хисап палатасы рәисенә акчалата түләү (бүләкләү), еллык түләүле отпусклар (төп һәм өстәмә), һөнәри үсеш, шул исәптән өстәмә һөнәри белем алу, шулай ук дәүләт вазыйфаларын һәм Россия Федерациисе субъекты дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләүче затлар өчен билгеләнгән матди һәм социаль тәэминатның башка чарапары, муниципаль берәмлекнең муниципаль вазыйфалары һәм муниципаль хезмәт вазыйфалары (шул исәптән медицина һәм шифаханә-курорт тәэминаты, көнкүреш, транспорт һәм башка төр хезмәт күрсәту) гарантияләнә.

2. Россия Федерациисе субъектының Контроль-хисап органы аппараты рәисен, рәис урынбасарларын, аудиторларын, инспекторларын һәм башка хезмәткәрләрен матди һәм социаль тәэмин итү чарапары әлеге Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә Россия Федерациисе субъекты законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

Совет Рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы Башлыгы

М.Г. Зиатдинов